

Kaupallinen kalastaja Jarno Aaltonen

Rauman vesiltä tuoretta kalaa ruokapöytään

Veri veti merelle

- Rauman vedet tulivat jo pikkupoikana tutuiksi, kun kävimme isän kanssa mökiltä verkoilla. Pieniä tienestejä sain kaloista jo 15 vuotiaana.
- Työskentelin pitkään ambulanssissa ensihoitajana. Vastapainoa hektiselle työlleni hain kalastuksesta ja meren rauhasta. Osan saaliista myin tukkuihin. Vuonna 2011 perustin Pullan Kalan, jonka nimissä jatkoin sivutoimista verkkokalastusta,
- Vuonna 2017 myin ensi kerran kalaa veneestä. Asiakkaita oli jonoksi asti - raumalaiset halusivat ostaa tuoretta kalaa suoraan kalastajalta. Tästä innostuneena unelmoin kokopäivätoimisesta kalastuksesta. Investoin toiminnan kehittämiseen. Sain Reevinkarista kalastukselleni tukikohdan, tein pyydyksiä ja ostin kunnon kalaveneen. Vuonna 2020 luovuin päivätöistäni ja aloitin päätoimisen kalastuksen.

Kalastukseni perustuu luonnon kiertokulkuun

- Päätoimisena kaupallisena kalastajana saan koko toimeentuloni kalastuksesta ja hyödynnän Rauman edustalla luonnon suomia kalastusmahdollisuuksia.
- Kalastus on minulle yritystoimintaa, joka antaa vapauden tehdä töitä ja elää luonnon helmassa. Toisiaan seuraavat pyyntikaudet takaavat ympäri-vuotisen elannon.
- Särjen pyyntikausi alkaa heti jäiden lähdettyä ja kestää yleensä huhtikuun. Sen jälkeen siirryn ulkomerelle lohen pyyntiin. Kesällä pyydän ahvenia ja syksyllä siikaa.

Särki – aliarvostettu ruokakala

- Heti jäiden lähdettyä laitan kymmenkunta rysää eri puolelle Rauman saaristoa särjen pyyntiin. Sesonki on lyhyt ja kiihkeä. Särkiä pyritään saamaan tällöin niin paljon, että kalastus ja kuljetukset kannattavat.
- Vielä 60-luvulla särki oli yksi ruokakaloistamme, mutta kasvatetut kalat ja helposti fileoitavat luonnonkalat syrjäyttivät särjen tuorekalamarkkinoilta. Särkikalat pitää jalostuksessa käsitellä siten, että runsaat ruodot eivät vaikeuta ruokailua. Särkimassasta tehdyt pihvit, kalapuikot sekä täyssäilykkeet maistuvat suomalaisille. Baltiassa, Ukrainassa ja muualla Itä-Euroopassa syödään kuivattua särkeä.
- Pullan Kalan särjet myydään kalateollisuudelle jatkojalostukseen tai vientiin. Suomalaisia särkipakasteita ja säilykkeitä löytyy myös raumalaisten kauppojen hyllyiltä.

Lohi – kalojen kiistaton kuningas

- Pyydän touko-kesäkuussa lohta kolmella rysällä Nurmeksen ulkopuolelta. Lohi on niin kalastajalle kuin jalostajalle hyvin arvokas kala. Kalat ovat isoja ja niitä on nopea käsitellä. Villille lohelle on oma vannoutunut kuluttajakuntansa. Lohta myyn tuoreena palana tai fileenä kuluttajille ja ravintoloihin. Sitä menee myös rannikon tukkuihin.
- Lähes joka vuosi Selkämeren kaupalliset kalastajat joutuvat jännittämään saavatko laittaa lohiryensä pyyntiin. Lohikiintiötä, pyydysten määrää ja pyynti-aikaa rajoitetaan tiukasti. Jokaiseen saalisloheen kiinnitetään jo merellä merkki ja tehdään maihin-tuonti-ilmoitus kalastuksen valvontaa varten.

Ahven – Rauman vesien peruskala

- Ahven on määrällisesti tärkein pyyntilajini. Pyynnissä on kesällä seitsemän rysää Rauman edustalla ja Haapasaaren aukealla. Pyydän ahvenia myös verkoilla.
- Ahven on herkullinen kala, jota myyn Raumalla suoraan kuluttajille ja myös lähialueen kalatukkuihin jatkojalostukseen. Ahven fileoidaan ja fileet sopivat hyvin pannulle paistettavaksi tai soppakalaksi. Ahven sopii myös grillaukseen ja savustukseen.

Siika – syksyistä kalaherkkua

- Siika on raumalaisten suosikkilaji. Pyydän sitä syksyllä viidellä rysällä muun muassa sataman edustalta. Silloin Rauman vesillä vaeltava siika käy hyvin pyydykseen.
- Siika on herkkä ja arvokas kalalaji. Myyn siikaa perattuna, fileoituna tai graavattuna. Otan myös siian mädin talteen ja myyn sitä syksyllä tuoreena tai myöhemmin pakastettuna vaikkapa joulupöytään.

Emokalapyynnillä haluan vahvistaa siikakantaa

- Vuodesta 2017 asti olen pyytänyt marraskuussa Kokemäenjoen emosiikoja, joiden kutunousu päättyy Harjavallan padon alapuolelle. Kokemäenjoen vaellussiika on nopeakasvuinen, ja merialueen tärkein siian istutuskanta. Emot vapautetaan lypsyn jälkeen jokeen ja hedelmöitetty mätä haudotaan Harjavallan voimalaitoksen hautomossa.
- Lisäksi lypsän emosiikoja Raumalla siian pyynnin yhteydessä. Hedelmöitän mädin ja toimitan sen Pyhämaan hautomon suppiloihin. Vuonna 2025 toimitin sinne 25 litraa mätää. Niistä saadaan yli miljoona siianpoikasta.
- Istutuksilla turvataan siikakannan säilymistä ja kalastajien tulevaisuuden saaliita.

Pullan kalalla on kaksi rannikkokalastukseen suunniteltua alumiinialusta

Päätoiminen kalastus vaatii pitkäjänteisiä investointeja

- Olen sijoittanut suuren osan kalastustuloistani yritykseni kehittämiseen
- Investointien kautta minulla on nyt
 - Kalastustukikohta Reevinkarin rannalla, jossa voi säilyttää ja huoltaa pyydyksiä ja laitteita
 - Tehokkaat ja kantavat veneet, joilla kalastus ja pyydysten käsittelyt sujuvat tehokkaasti
 - Kalastuspaikkoihin suunnitellut pyydykset
 - Työtä nopeuttavat ja helpottavat laitteet aluksissa ja rannassa
 - Asianmukainen kalan myyntipaikka ja pyydysten huoltohalli kaupungilla
- Investointien avulla pysyn toimintaympäristön jatkuvassa muutoksessa mukana

Ammattimaiset pyydykset vaativat rahaa ja tilaa

- Vuodet eivät ole veljiä keskenään ja kalat eivät aina kulje samoja reittejä. Kalastaja tarvitsee paljon pyyntipaikkoja ja pyydyksiä turvatakseen kannattavan määrän saalista.
- Pullan kalalla on
 - kuusi isoa pontoonirysää. Niissä on lähes nelimetriä korkeat alumiinivanteet ja hylkeenkestävä kaksoisrakenne. Pontoonirysän hinta on noin 20 000 euroa.
 - kahdeksan pohja- ja vannerysää. Ne on tehty vahvasta dyneemahavaksesta, joka kestää paremmin hylkeitä. Uuden rysän hinta on 4 000 – 5 000 euroa, mutta ovat itse rakennettuina edullisempia.
 - verkkoja pyynnissä runsas 50 kerrallaan. Verkkojen havaksista kolmannes uusitaan vuosittain, mutta paulat käytetään usein uudestaan. Pauloitan uudet verkot itse.
 - pyydyksiä varten minulla on myös paljon kilometrikaupalla köysiä ja noin sata ankkuria.
- Pyydysten säilyttämistä, huoltoa ja rakentamista varten minulla on tukikohta saarella ja lämmitettävää hallitilaa.

Pontoonirysä nousee paineilman avulla pintaan ja kalat saa laskettua kourulla suoraan jääveeteen.

Rinnakkaiselo hylkeiden ja merimetsojen kanssa

- Hyljevahinkojen vähentämiseksi olen lisännyt rysäpyyntiä, ja investoinut vahvemmissa materiaaleista tehtyihin kestäviin pyydyksiin. Helpotusta on myös hyljekarkottimista, vaikka ne vaativat lisätöitä akunvaihtoihin. Investoinnit ovat kalliita, mutta onneksi niihin saa valtion tukea.
- Merimetsot ovat rannikon isoimman yhdyskunnan vuoksi kalastajalle vaikeampi rasti. Ne ovat suojeltuja, eikä niitä voi pyydyksiltä karkoittaa. Ne syövät Rauman vesiltä monta kertaa enemmän ahvenia kuin kalastajat pyytävät, ja jäljelle jääneet ahvenet ovat paenneet perinteisiltä pyyntipaikoiltaan. Ahvenen pyyntipaikkoja olen joutunut etsimään kokonaan uusilta alueilta.

Hylkeenkestäviä rysiä

Hyljekarkottimia akkuineen

Kalastajalle pitää antaa mahdollisuus tuottaa kalaa

- Kalastajana tuotan kotimaista, uusiutuvaa ja terveellistä lähiruokaa, mutta toimintani on monin tavoin riippuvainen yhteiskunnan eri tasojen päätöksistä
- Päätoimiselle kaupalliselle kalastajalle on tärkeintä saada oikeus pyytää lähivesiltä riittävästi kalaa erilaisin pyydyksin niin, että toiminta on ympäri vuoden mahdollista
- Tähän tarvitaan monipuolista tukea ja myönteisyyttä

Kalastusyrittäminen ei ole vain kalastusta

- Joskus sanottiin, että
 - *"Ammattikalastukseen riittää vene ja verkko, ja kalakauppiaksi pääsee, jos on pakettiauto ja lippalakki"*
- Kokemukseni mukaan kalastusyrittämisen vaatimukset ovat moninaisempia
 - On osattava rakentaa kannattava kalastus luonnonolojen ja markkinoiden jatkuva vaihtelu ymmärtäen
 - Pitää tuntea elinkeinotoimintaa ja ympäristöä koskevat muuttuvat säädökset
 - Pitää olla laajat yhteistyöverkostot ja vaikutuskanavat

Rakentavaa yhteistyötä joka suuntaa

Haluan jakaa avoimesti tietoa ja kokemuksiani kalastuksesta

- Tänä päivänä jaamme kalastajien kesken tietotaitoamme päivittäin
- Vaikutan monissa kalastusalan luottamustehtävissä
- Osallistun toimialaa ja kalakan-toja koskeviin tutkimuksiin
- Tiedotan kalastuselinkeinon asioista erilaisten julkaisu-välineiden kautta

Facebook / Pullan Kala

Instagram / Pullan Kala

Kansanedustajia tutustumassa
kalastustoimintaan

Kalastukseni on vastuullista ruoantuotantoa

- Kalastus on tarkoin säädeltyä ja valvottua elinkeinotoimintaa.
- Investoin eläinystävälliseen pyyntiin (rysät, karkottimet) ja käytetyt materiaalit kierrätetään
- Huolehdin kalavesien hoidosta
- Saaliini mukana poistan ravinteita Rauman edustan merialueilta¹⁾.
- Pullan Kala on Hinku-yritys, joka toimii ilmastovaikutusten vähentämiseksi.
- Pullan Kala tukee omin ratkaisuin kalastuksen vihreää siirtymää.

1) Poistuma vastaa 1/3 Rauman jätevesipuhdistamon fosforikuormituksesta ja 1/5 typpikuormituksesta.

Luonnonkala on terveellistä ja ilmastoystävällistä ruokaa.

<https://jukuri.luke.fi/handle/10024/551647>

Tyytyväiset asiakkaat kannustavat yrittämään

- Kalastan heille, jotka eivät itse pääse kalaan!
- Kalastajan ammatissa on hyviä ja huonoja päiviä, välillä harmittaa. kun kalaa ei tule tai myrsky tai hylkeet ovat rikkoneet pyydykset, eniten kiukuttaa, kun kalaa tulisi, mutta ei saa mennä pyytämään
- Parasta on kun säät suosivat ja ahti suo antimiaan, suurin motivaatio syntyy tyytyväisistä asiakkaista, silloin tietää minkä vuoksi tätä työtä kannattaa tehdä

Paikallinen vuoden yksinyrittäjä 2024

Kaupallinen kalastus yritystoimintana

- Kaupallinen kalastus yritystoimintana oli kalastuksen kehittämisohjelmaan kuuluva Suomen Ammattikalastajaliiton hanke.
- Hankkeen toteutti Suomen kalatalouskehitys. Valokuvat otti Jarno Aaltonen.
- Tämä esimerkkiesite syntyi hankkeen yhtenä lopputuloksena.

**Euroopan unionin
osarahoittama**